

**POLITYKA OCHRONY DZIECI PRZED KRZYWDZENIEM
I ZAPEWNIENIA IM BEZPIECZEŃSTWA
W WARSZAWSKIM OŚRODKU INTERWENCJI KRYZYSOWEJ**

Preambula

Zasadą obowiązującą pracowników Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej, zwanego dalej WOIK, jest podejmowanie działań mających na celu ochronę godności dziecka i poszanowanie jego praw.

Niniejszy dokument skierowany jest do pracowników WOIK i powstał, by zyskać poczucie pewności, że Ośrodek zawsze będzie podejmował wszelkie możliwe działania, aby zapobiegać krzywdzeniu dzieci. Dokument oraz wprowadzone na jego podstawie działania zapewnić mają, że żaden z pracowników WOIK, w tym także wolontariuszy, stażystów, praktykantów nie będzie podejmował zachowań, które umożliwiałyby krzywdzenie dzieci, ani działań, które mogłyby zostać błędnie zinterpretowane przez dzieci, ich rodziny lub innych dorosłych, jako akty krzywdzenia lub zachowania prowadzące do krzywdzenia.

Naczelną i niepodważalną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników WOIK jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownicy WOIK traktują dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Dziecko traktowane jest jako pełnoprawny mały człowiek, z pełnią swoich potrzeb, możliwości, lęków, mający prawo być tym, kim jest.

Każdy pracownik WOIK zobowiązany jest przestrzegać zarządzeń i procedur określonych w niniejszym dokumencie, działać w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji.

**Rozdział I
Objaśnienie terminów**

§ 1.

1. Pracownikiem WOIK w rozumieniu niniejszej Polityki jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia.
2. Dzieckiem w świetle polskiego prawa jest każda istota ludzka od poczęcia aż do osiągnięcia pełnoletności (tj. do ukończenia 18 roku życia).
3. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy (rodzic, opiekun prawny) lub inna osoba uprawniona do reprezentacji na podstawie przepisów szczególnych lub orzeczenia sądu (w tym rodzina zastępcza).
4. Inną osobą w rozumieniu niniejszej Polityki jest osoba niebędąca pracownikiem WOIK, ani opiekunem dziecka.
5. Przez wyrażenie zgody przez opiekuna dziecka rozumie się zgodę co najmniej jednego z opiekunów. W przypadku braku porozumienia między opiekunami dziecka należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd.
6. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego wpływającego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika WOIK lub jego opiekunów.

7. Krzywdzeniem jest:

Przemoc fizyczna – celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne.

Przemoc emocjonalna – powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać.

Przemoc seksualna – angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydentem lub powtarzać się przez dłuższy czas.

Zaniedbywanie – niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, nie zapewnienie mu bezpieczeństwa, odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak nadzoru w czasie wolnym oraz odpowiedniej opieki podczas wypełniania obowiązku szkolnego.

8. Osobą odpowiedzialną za Politykę Ochrony Dzieci jest wyznaczony przez dyrektora WOIK pracownik sprawujący nadzór nad realizacją Polityki Ochrony Dzieci w WOIK.
9. Danymi osobowymi dziecka jest każda informacja umożliwiająca identyfikację dziecka.

Rozdział II

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

§ 2

1. Pracownicy WOIK posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy WOIK podejmują rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.

Rozdział III

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

§ 3

W przypadku zauważenia przez pracownika WOIK, opiekuna lub inną osobę, że dziecko jest krzywdzone, osoba ta ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji dyrektorowi WOIK lub osobie odpowiedzialnej za Politykę Ochrony Dzieci.

§ 4

W przypadku krzywdzenia dziecka na terenie WOIK przez pracownika WOIK, opiekuna dziecka lub inną osobę:

- 1) Dyrektor i osoba odpowiedzialna za Politykę Ochrony Dzieci wzywają osobę, którą podejrzewa się o krzywdzenie i informuje ją o podejrzeniu;

- 2) Dyrektor i osoba odpowiedzialna za Politykę Ochrony Dzieci w celu wyjaśnienia prawdziwości faktów, sporządzają opis zaistniałej sytuacji na podstawie rozmów ze zgłaszającym fakt krzywdzenia dziecka i osobom, którą podejrzewa się o krzywdzenie dziecka,
- 3) W opisie, o którym mowa w pkt 2, powinny być zawarte wskazania dotyczące:
 - działań, jakie WOIK podejmuje na rzecz dziecka, w celu zapewnienia mu poczucia bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,
 - konsekwencji wobec pracownika, opiekuna dziecka lub innej osoby. Konsekwencje wobec pracownika wynikają z przepisów Kodeksu Pracy do zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa włącznie. Jeśli krzywdzącym jest opiekun dziecka lub inna osoba, konsekwencje mogą być różnorodne, do zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa włącznie.
 - wsparcia, jakie WOIK zaoferuje dziecku poprzez skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.

Rozdział IV

Zasady ochrony danych osobowych dziecka

§ 5

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach określonych w przepisach Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. UE L 119z 04.05.2016 r., w skrócie „RODO”), ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz ustaw związanych z realizacją statutowych zadań WOIK.
2. Pracownik WOIK ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem, zgodnie z obowiązującą w WOIK Polityką ochrony danych osobowych i procedurami towarzyszącymi.
3. Dane osobowe dzieci są wykorzystywane wyłącznie z przeznaczeniem, do którego zostały udostępnione.
4. Pracownik WOIK jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych dziecka i udostępniania tych danych w ramach zespołu interdyscyplinarnego, powołanego w trybie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
5. Zasady przetwarzania danych oraz zasady udostępniania danych osobowych dziecka są określone w odrębnych przepisach. Udostępnianie tych danych jest możliwe wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym.

§ 6

1. Pracownik WOIK nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o dziecku ani jego opiekunie.
 2. Pracownik WOIK nie udziela informacji przedstawicielom mediów o sprawie dziecka lub jego opiekuna.
 3. Pracownik WOIK, w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może udzielić informacji przedstawicielom mediów o sprawie dziecka lub jego opiekuna, ale po wyrażeniu pisemnej zgody przez opiekuna dziecka.
-

4. W celu realizacji materiału medialnego można udostępnić mediom wybrane pomieszczenia w WOIK. Decyzję w sprawie udostępnienia pomieszczenia podejmuje dyrektor WOIK.

Rozdział V

Zasady ochrony wizerunku dziecka

§ 7

1. WOIK, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka, na zasadach określonych w przepisach RODO oraz ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
2. Pracownikowi WOIK nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie) na terenie WOIK bez pisemnej zgody opiekuna dziecka.
3. W celu uzyskania zgody opiekuna dziecka na utrwalanie wizerunku dziecka, pracownik WOIK może skontaktować się z opiekunem dziecka i ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
4. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekunów na utrwalanie i rozpowszechnienie wizerunku dziecka nie jest wymagana.
5. Rozpowszechnienie przez pracownika WOIK wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-video) wymaga pisemnej zgody opiekuna dziecka.
6. Przed utrwaleniem wizerunku dziecka należy dziecko oraz opiekuna poinformować o tym, gdzie i na jakich polach eksploatacji będzie rozpowszechniany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że umieszczony zostanie na stronie internetowej WOIK w celach promocyjnych).
7. Wytoczne dotyczące utrwalania wizerunku dziecka (zdjęcia, filmy):
 - a. wszystkie dzieci muszą być ubrane.
 - b. zarejestrowane obrazy powinny się koncentrować na czynnościach wykonywanych przez dzieci i w miarę możliwości przedstawiać grupy dzieci, a nie pojedyncze osoby.
 - c. fotograf lub osoba filmująca nie spędza czasu z dziećmi ani nie ma do nich dostępu bez nadzoru.
 - d. wszelkie podejrzenia i problemy dotyczące nieodpowiednich wizerunków dzieci należy zgłaszać i rejestrować, podobnie jak inne niepokojące sygnały, dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

Rozdział VI

Zasady dostępu dzieci do Internetu

§ 8

1. WOIK zapewniając dzieciom dostęp do Internetu, jest zobowiązany podejmować działania zabezpieczające przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla prawidłowego rozwoju, w szczególności zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające oraz oprogramowanie pozwalające filtrować treści („biała / czarna lista stron”).

2. Dzieci, na terenie WOIK, nie mają samodzielnego dostępu do Internetu. Na terenie WOIK dostęp dziecka do Internetu zapewnianego przez WOIK możliwy jest tylko pod nadzorem i w obecności opiekuna prawnego.
3. Osoba odpowiedzialna w WOIK za systemy IT przynajmniej raz na trzy miesiące sprawdza, czy na komputerach z dostępem dziecka do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. Z przeprowadzonych czynności sporządzany jest protokół / notatkę.

Rozdział VII

Zasady bezpiecznych relacji pracownik WOIK– dziecko

§9

1. Niedopuszczalne są zachowania krzywdzące dziecko w szczególności: cielesne (szarpanie, bicie, popychanie), słowne (wyzywanie, wyśmiewanie, ośmieszanie).
2. Bezpośredni kontakt z dzieckiem oparty jest na poszanowaniu intymności dziecka, ustalany z opiekunem prawnym dziecka i odbywa się za jego zgodą.
3. Niedopuszczalne jest, aby pracownik WOIK podawał dziecku leki.
4. W sytuacji zagrożenia wypadkiem, kontuzją, urazem, itp., pracownik WOIK ma prawo:
 - a. zdecydowanie, ale nie gwałtownie odsunąć dziecko od źródła zagrożenia,
 - b. wyprowadzić dziecko lub wynieść je w bezpieczne miejsce,
 - c. stanowczo, ale nie gwałtownie odebrać dziecku przedmiot zagrażający jego zdrowiu,
 - d. o ile okoliczności pozwolą, powinien wyjaśnić dziecku przyczyny swoich działań
5. Na wypadek sytuacji ratowania zdrowia i życia dziecka wszyscy pracownicy WOIK:
 - a. są okresowo przeszkalani w zakresie udzielania pierwszej pomocy dziecku
 - b. mają prawo i obowiązek w ww. okolicznościach udzielić bezpośredniej pomocy dziecku.
6. Pracownicy WOIK posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci.
7. Pracownik WOIK:
 - a. zawsze zwraca się do dziecka po imieniu,
 - b. mówi do dziecka spokojnie, nie podnosi głosu
 - c. używa języka zrozumiałego dla dziecka, a zarazem poprawnego pod względem reguł językowych,
 - d. nie używa słów i wyrażeń niecenzuralnych,
 - e. nie etykietuje dziecka, nie ośmiesza go i nie upokarza,
 - f. nie używa wobec dziecka przemocy psychicznej, nie grozi dziecku i nie straszy, aby uzyskać posłuszeństwo,
 - g. nie ocenia postępowania rodziców dziecka w jego obecności.

Rozdział VIII

Monitoring stosowania polityki

§ 10

1. Wszyscy pracownicy WOIK, w tym wolontariusze, stażyści oraz praktykanci znają treść dokumentu Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

2. Zapisy zawarte w dokumencie Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązują wszystkich pracowników WOIK, w tym wolontariuszy, stażystów oraz praktykantów.
3. W przypadkach prawem dozwolonych WOIK uzyskał oświadczenia pracowników, wolontariuszy i stażystów dotyczące niekaralności lub toczących się wobec nich postępowań karnych lub dyscyplinarnych za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego - w przypadkach, gdy prawo nie zezwala na uzyskanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego i Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym (załącznik nr 3 do Polityki ochrony).
4. WOIK zapewnia swoim pracownikom edukację w zakresie ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia.
5. Rozpoczynając pracę w placówce wszyscy pracownicy, w tym wolontariusze, stażyści oraz praktykanci przechodzą szkolenie w zakresie ochrony dzieci obejmujące zapoznanie z obowiązującą w placówce Polityką ochrony dzieci.
6. Wszyscy pracownicy WOIK zostali przeszkoleni w zakresie rozpoznawania czynników oraz identyfikacji symptomów krzywdzenia dzieci oraz w zakresie odpowiedzialności prawnej.
7. Wszyscy merytoryczni pracownicy WOIK zostali przeszkoleni w zakresie procedury „Niebieskie Karty”.
8. Dyrektor WOIK wyznacza osobę odpowiedzialną za monitorowanie realizacji niniejszej Polityki w WOIK.
9. Osoba, o której mowa w ust. 8, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Polityki, za reagowanie na sygnały naruszenia Polityki oraz za proponowanie zmian w Polityce.
10. Osoba, o której mowa w ust. 8, przeprowadza wśród pracowników WOIK, raz na rok, ankietę monitorującą poziom realizacji Polityki (załącznik nr 2 do Polityki ochrony), opracowuje wnioski, oraz przedstawia je Dyrektorowi
11. Pracownicy WOIK mogą proponować zmiany Polityki oraz wskazywać naruszenia Polityki w WOIK.
12. Dyrektor wprowadza do Polityki niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom WOIK nowe brzmienie Polityki.

Rozdział IX

Przepisy końcowe

§ 11

1. W WOIK znajdują się tablice ogłoszeń dla opiekunów prawnych dzieci, na której zamieszczane są przydatne informacje na temat:
 - wychowania dzieci bez przemocy,
 - ochrony dzieci przed przemocą i wykorzystywaniem,
 - zagrożeń bezpieczeństwa dziecka w Internecie,
 - możliwości podnoszenia umiejętności wychowawczych,
 - danych kontaktowych placówek zapewniających pomoc i opiekę w trudnych sytuacjach życiowych.
2. Wszyscy opiekunowie prawni zostali zapoznani z obowiązującą w WOIK Polityką ochrony dzieci przed krzywdzeniem poprzez umieszczenie jej na tablicach ogłoszeń.

3. W WOIK dostępne są dla dzieci materiały edukacyjne w zakresie: praw dziecka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem seksualnym oraz zasad bezpieczeństwa w Internecie (broszury, ulotki, książki).
4. Polityka wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
5. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników WOIK poprzez umieszczenie na tablicy ogłoszeń.
6. Pracownicy WOIK mają łatwy dostęp do danych kontaktowych lokalnych placówek, które zajmują się ochroną dzieci oraz zapewniają pomoc w nagłych wypadkach (policja, sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia, Rzecznik Praw Dziecka).

Załącznik nr. 1
do Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem
i zapewnienia im bezpieczeństwa
w Warszawskim Ośrodku Interwencji Kryzysowej

Warszawa, dnia.....

.....
imię i nazwisko

.....
stanowisko

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisany/a oświadczam, że zapoznałem/łam się z Polityką ochrony dzieci przed krzywdzeniem i zapewnienia im bezpieczeństwa w Warszawskim Ośrodku Interwencji Kryzysowej i przyjmuję ją do realizacji.

.....
podpis pracownika

2

**ANKIETA MONITORUJĄCA POZIOM REALIZACJI
POLITYKI OCHRONY DZIECI PRZED KRZYWDZENIEM
I ZAPEWNIENIA IM BEZPIECZEŃSTWA
WARSZAWSKIM OŚRODKU INTERWENCJI KRYZYSOWEJ**

1. Czy znasz dokument Polityka ochrony dzieci? TAK/ NIE
2. Czy zapoznałeś się z treścią tego dokumentu? TAK/ NIE
3. Czy stosujesz w swojej pracy Politykę ochrony dzieci? TAK/ NIE
4. Czy w Twoim miejscu pracy według Twojej oceny przestrzegana jest Polityka ochrony dzieci?
TAK/ NIE
5. Czy zaobserwowałeś naruszenie Polityki w swoim miejscu pracy? TAK/ NIE
6. Czy masz jakieś uwagi, poprawki do Polityki? TAK/ NIE
Jeśli tak to jakie?
.....
.....
7. Jakie punkty/zagadnienia należałoby do niej włączyć? Dlaczego? Jakie regulacje proponujesz?
.....
.....
8. Czy jakieś punkty/zagadnienia należałoby usunąć? TAK/ NIE
Jeśli tak to jakie i dlaczego?.....
.....
9. Czy jakieś punkty/zagadnienia należałoby zmienić? Jakież? Dlaczego? W jaki sposób?
.....
.....

Warszawa, dnia.....

.....
imię i nazwisko

.....
stanowisko

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisany/a, posiadający/a PESEL nr
oświadczam, że nie byłem/łam skazany/a za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej,
obyczajności i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego. Nie toczy się też przeciwko
mnie żadne postępowanie karne lub dyscyplinarne w tym zakresie.

.....
podpis pracownika

2

